

FIȘA DISCIPLINEI

Curs opțional 2: Limba izvoarelor (II) - maghiară
Optional course 2: Source language (II) - Hungarian
2. választható kurzus: Forráshelv (II) – magyar.
Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babes-Bolyai
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Istorie în limba maghiara
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Licenta
1.6. Programul de studii / Calificarea	Arheologie
1.7. Forma de învățământ	zi

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Curs opțional 2: Limba izvoarelor (II) - maghiară / Optional course 2: Source language (II) - Hungarian / 2. választható kurzus: Forráshelv (II) – magyar.				Codul disciplinei	HLM1406
2.2. Titularul activitatilor de curs		Prof.dr. Rűsz-Fogaras Enikő					
2.3. Titularul activitațtilor de seminar							
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	4	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	Optional DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activitatilor didactice)

3.1. Numar de ore pe saptamana	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs		3.6 seminar/laborator	
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notite (AI)					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat (consiliere profesională)					3
Examinări					4
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				47	
3.8. Total ore pe semestru				75	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu sunt
4.2. de competențe	Nu sunt

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența obligatorie, la orele cu caracter practic.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6.1. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	• Este un curs de specializare celor care vor să se specializeze în istoria medie și premodernă domeniul de istorie și celora de la arhivistică și arheologie cei care vor să se ocupe de carte veche. • Se accentuează punerea bazei celor mai importante cunoștințe despre istoria limbii maghiare. • Se accentuează de elaborare analiza textelor editate elaborarea de ppt. și prezentare orală.
Competențe transversale	• Să demonstreze preocupare pentru perfecționarea profesională prin antrenarea abilităților de transcriere și analiza textului; • Să demonstreze implicarea în activități de editarea textelor din epocă; • Să participe la proiecte având caracter științific, compatibile cu cerințele integrării în învățământul european

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște grafia latină și limba maghiară din epoca premodernă
Aptitudini	Studentul este capabil să descifreze texte manuscrise din secolele 16-17.
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru a analiza texte de epocă

7. Obiectivele disciplinei (reiesind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Această disciplină trece în revistă evoluția limbii maghiare de la începuturi până la sfârșitul evului mediu. Sunt urmărite evoluția lexicului și structuri gramaticale, precum și diferențierea textelor scrise și păstrate în limba maghiară.
7.2 Obiectivele specifice	Sunt foarte importante abilitățile de transcriere, analiză a izvoarelor primare. • Formarea aptitudinilor de analiza documentului de epocă, din diverse puncte de vedere

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
. Introducere. Prezentarea structurii și metodelor de la disciplina de Limba izvoarelor.	prelegere	
Etapele principale ale istoriei dezvoltării limbii maghiare în epoca premodernă și modernă. Prima parte a epocii medii a limbii maghiare.(caracteristicile epocii, fonetică, lexic, structură gramaticală).	prelegere	
Prima parte a epocii medii a limbii maghiare.(tipărituri vechi, gramatici vocabulare, formarea limbii literale)	prelegere	
Prima parte a epocii medii a limbii maghiare. Clasificarea documente scrise în limba maghiară.	prelegere	
Prima parte a epocii medii a limbii maghiare. Clasificarea documente scrise în limba maghiară. Scrisori oficiale și private. Invitații de nuntă, botez, înmormântare. Analiza genului. I. teorie	analiza textelor needitate	
Prima parte a epocii medii a limbii maghiare. Clasificarea categoriilor de documente scrise în limba maghiară. Scrisori oficiale și private. Invitații de nuntă, botez, înmormântare. Analiza genului. II. practica	analiza textelor needitate	
Prima parte a epocii medii a limbii maghiare. Clasificarea categoriilor de documente scrise în limba maghiară. Clasificare. Acte oficiale ale cancelariei princiare. Note, minute, Liber regii. II. Practica	analiza textelor needitate	
Prima parte a epocii medii a limbii maghiare. Clasificarea categoriilor de documente scrise în limba maghiară. Urbariile. Caracteristici generale. Urbariile Țării Făgărașului,	analiza textelor needitate	
Prima parte a epocii medii a limbii maghiare. Clasificarea categoriilor de documente scrise în limba maghiară. Urbariile. Caracteristici generale. Urbariile domeniului Bonțida.	analiza textelor needitate	
Prima parte a epocii medii a limbii maghiare. Clasificarea categoriilor de documente scrise în limba maghiară. Urbariile domeniului Gilău.	analiza textelor needitate	
Prima parte a epocii medii a limbii maghiare. Clasificarea categoriilor de documente scrise în limba maghiară. Urbariile domeniului Gurghiului.	analiza textelor needitate	

Prima parte a epocii medii a limbii maghiare. Clasificarea categoriilor de documente scrise în limba maghiară. Acte patrimoniale. Testamente. Nobiliare, orășenești. Protocoalele împărțitori. Caracteristici.	Lucrari practice	
Prima parte a epocii medii a limbii maghiare. Clasificarea categoriilor de documente scrise în limba maghiară. Acte patrimoniale. Testamente. Nobiliare și orășenești. Protocoalele juzilor împărțitori. Analiza pe text. Transcrierea și analiza textelor.	Lucrari practice	

Bibliografie:

Bárczi Géza- Benkő Loránd- Berrár Jolán: *A magyar nyelv története*, Bp., 1967.

B. Nagy Margit: *Várak, kastélyok, udvarházak*, Kriterion, 1978.

Erdélyi Magyar Szótörténeti Társaság, EME, Kolozsvár, összes kötete.

Magyar kódex, III, Ed. Szentpéteri József, Budapest, 2000, p. 111-128.

Olga Murvai- Ecaterina Anton: *Curs practic de limba veche si paleografie maghiara*, Editura Universitatii din Bucuresti.

Tóth Péter- Tringli István- Bessenyei József: *Latin- német- magyar paleográfiai szöveggyűjtemény*, Miskolc, 1996, p. 18- 28.

Tüdös Kinga: *Erdélyi Testamentumok*, Mentor, Marosvásárhely, I-II-III-IV, 2003/2012.

Székelly oklevéltár, coord. Demény Lajos, Pataki József, Tüdös Kinga, I-III, Kriterion, 1983-1989. Liviu Ursutiu:

Domeniul Gurghiului, Argonaut, Cluj, 2007.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observatii

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- dezvoltarea aptitudinii comunicative - eficiență analitică - interdisciplinaritate - consolidarea limbajului științific și al limbii materne

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finala
10.4 Curs		Colocviu	50%
10.5 Seminar/laborator		Pe aprkurs	50%
10.6 Standard minim de performanta			

- Obținerea a cel puțin a notei cinci la cele două componente ale notei.

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

								
--	--	--	---	--	--	--	--	--

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "*Nu se aplică*".